

társadalom lényege, hogy lehet utánozni, másolni, sőt érdemes is, mert boldog, harmonikus életvitelt valósít meg és kínál fel. Egy „szociológiai” alakulat akkor lehet vonzó, ha törekvése fókuszában ember központú értékrend van, amely nem ismeri a kiváltságot és személyválogatást. A mi köreinkben úgy is mondhatjuk, hogy nem csak ember, hanem Isten központú értékrendet kell megvalósítanunk, bemutatnunk, amire az ajándékozó szeretet jellemző. Azaz Isten gyermekeiként valamennyien egymás testvérei — de legalább felebarátai — vagyunk, és ezért olyat tesszük a körülöttünk lévő emberekkel, amit szeretnénk, ha ők is tennének velünk. Talán nem is kell teológiai végzettség ennek a tételnek a megértéséhez és elfogadásához.

Azért árnyaljuk egy kicsit az előző megfogalmazásokat, Jézus tanítása alapján! Arra vágyódunk, hogy a gondolkodásunk átalakítása következtében életünk legfőbb törekvése az Isten Országának építése (minta társadalom) és ebben egységet éljünk meg és mutassunk a külvilág felé. Másképpen fogalmazva: valósítsuk Jézusunk missziós parancsát. Ha tényleg így áll a dolog a közösségeinkben, akkor nem szükséges ilyen kérdéseket föltenni: „Van-e még a Bokornak közös nevezője? Tudjuk-e még, kik vagyunk, és mit akarunk? Van-e megtartó erőnk?” Ez a missziós parancs (ajánlás) kiváló ötlet volt Jézus részéről, mert összhangban van az ember közlékenységével is: ti. közli a másik emberrel, ami tetszik neki, aminek örül, ami szomorítja, egyáltalán ami kikíváncsodik belőle. Tehát ezt az Istentől kapott jó tulajdonságot kellene kicsit fejlesztenünk, kibontakoztatnunk, megtöltve olyan tartalmakkal, amelyeket Jézusunktól tanulhatunk vagy tanultunk meg. Valószínű, hogy ehhez viszonyítva módszereinkben, liturgiáinkban, ünnepléseinkben a szívárvány színei szerint létezhetünk. Ezzel a missziós paranccsal kellene foglalkoznunk egy csöppet, ugyanis a gondolkodásában áthangelődött ember, aki az Isten Országát keresi elsősorban és az Istenre mint szerető-könyörületes Atyára tekint, az belső készletként éli meg Jézus jóhírének közlését és gyakorlati bemutatását. Ha a Bokor nagyközösség ilyen típusú testvérekből áll, (de ne legyünk maximalisták!), ha a Bokor nagyközösség ilyen törekvésű testvérekből áll, akkor magától valósul meg az az egység, amelyre valamennyien vágyunk, de nálunknál jobban a mi Jézusunk.

Tehát nem baj az, ha Gyurka bácsival tartotok, vagy Ko. Lacival, esetleg G. Bandival, vagy valakik K. Nácival tartanak, esetleg a karitászosokkal, per abszurdum az ezoterikusokkal, horribile dictu... a migránsmentő szolgálattevőkkel, és még az is elképzelhető, hogy az egyház pártiakkal. Nem baj akkor, ha azt idézi elő ez a klikkesedés, hogy felgyűrt ing újjal feszülünk az Isten Országának evlági megvalósításának, gondolattal, szóval és cselekedettel. De feszüljünk neki!

Nem kimerítve a „témát” (mert talán nem is lehet), hanem csupán megpendítve annak húrjait, rezonáljanak

erre a gondolataitok és közös erőfeszítéssel gördítsük előre Isten Országának evlági ügyét, mondjuk a minta társadalom ügyét. Kívánom valamennyiünknek, hogy a bennünk is megszólalni képes Lélekre figyeljünk és az Istentől kapott csodálatos ajándékot, az emberi értelmet is használjuk fel kellő alázattal. Miközben az alábbi (több-kevesebb sikerrel megfogalmazott) kérdéseket tőlünk telhetően megpróbáljuk megválaszolni.

Kérdések:

1. *Kb. egyetértesz-e a leírtakkal?*
2. *Melyik klikk-hez tartozol (azt hiszem, a felsoroláson kívül léteznek más „pártok” is) és miért építő az számodra?*
3. *Jézus jóhírével kapcsolatos „közlékenységed” az ötös skálán hol helyezkedik el?*
4. *Szándékozol-e fejleszteni ezt az adottságodat? Hogyan?*
5. *Megtaláltad-e már azt a fórumot ahol várhatóan „érdeklődők” vannak az általad tolmácsolt evangéliumra?*
6. *Kb. mennyi időt tudsz rászánni hetente az „érdeklődőid” (ki)szolgálatára? Milyen tevékenységek tollakodnak a szolgálataid elé? Van-e mód az időbeosztásod átszervezésére?*
7. *A missziós parancs hármastartalma (betegség, gyógyítása, az evangélium hirdetése és „gonosz szellemek” kiűzése) közül melyik a leginkább testhezálló számodra?*
8. *Van-e a missziós parancsban olyan, amely képtelenséget jelent számodra?*
9. *Meglátásod szerint a minta „társadalom” megvalósítható-e valamilyen formában, dimenzióban, szociológiai alakulatban (család, kicsi vagy nagy közösség, egyház, kisebb település)?*
10. *Ez meg a Te kérdésed helye: ☺*

BAJNOK KRISTÓF

BOKOR-ÉRTÉKEK ÉS A 3. GENERÁCIÓ...

Bevezetés

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a leírtak csak az általunk belátható Bokorra vonatkoznak, ami nagyjából lefedi azokat a 3. generációs közösségeket, akik a KVT-n képviseltetni szokták magukat. Különösen szeretném kiemelni, hogy nem ismerjük a valamikori „13-as ágat”, azaz Vincze Józsi népét, mert - néhány információmorzsa alapján - úgy gondolom, náluk sok lent következő állításnak éppen a fordítottja igaz. Rendkívül tanulságos volna megismerni az ő tapasztalataikat is.

Köszönetnyilvánítás

Ez az írás egy, a témára ad-hoc összehozott kis csoport gondolataira épít, amelynek tagjai: Kecskés-Vincze

Eszter, Benyhe Berci és Tanos Andris. A szöveg sokat köszönhet a HKV közösségben elhangzottaknak is.

Generációk

Mostanában nagyon divatos kutatni a generációk (pontosabban: bizonyos demográfiai kohorszok) jellegzetességeit, mert egyes viselkedésformákra kézenfekvő magyarázatot jelenthet az, hogy ezeket a kortárs társadalmi nyomás okozza. Természetesen ezek sohasem működnek vegytiszta módon, hiszen egyrészt a generációk között soha sincs egyértelmű határ, másrészt nem csak a kortárs környezet hat az egyénre (hanem például a szülők személyisége is, sok egyéb mellett), harmadrészt az egyének közvetlen környezete és az őket érintő események is nagyon különbözőek lehetnek. Mégis érdekes megvilágítást ad a Bokor történetéhez az, amit a társadalmi generációkról tudhatunk.

Társadalmi generációk

II. világháborús („G.I.”) generáció

Az ide soroltak jellemzően a 20. század legelején születtek, gyerekek voltak az I. világháború és a gazdasági világválság idején, és fiatal felnőttként - azaz aktív koruk közepén - élték meg a II. világháború pusztítását és az azt követő éveket.

Csendes generáció

Kb. 1925-1950 között születtek. Ők gyerekként élték meg a II. világháborút, és elsősorban az azt követő társadalmi átalakulások idején váltak felnőtté. Sok első-diplomás van közöttük.

Baby boom generáció

A II. világháború után jelentős születésszám-emelkedés volt, ennek a generációnak a tagjai 1945 és a késői 60-as évek között születtek. Ez a generáció hajtotta végre a szexuális forradalmat; a hagyományos értékek megkérdőjelezése, a nők szerepének jelentős átalakulása, a válásosság háttérbe szorulása, szexualitással kapcsolatos tabudöntések és a válások számának hirtelen növekedése jellemző erre a korra.

X generáció

Nagyjából a 60-as évek közepe és a 70-es évek vége, 80-as évek legelején születettek tartoznak ide. Hívják őket „kulcsos generációnak” is, mert felnőtt központú társadalomban voltak gyerekek. A szexuális forradalom gyerekként érte őket, sokan felbomló családban nőttek fel. Talán ennek is köszönhető körükben a házasságkötések számának csökkenése, ill. egyre későbbre tolódása. Fiatal kamaszokként ernyednek, cinikusnak tartották őket („MTV generáció”), de felnőttként / középkorúként aktívvá, vállalkozó kedvűvé, kitartóvá váltak. Jelenleg a munkaerőpiac „derékhadát” ők adják.

Y („ezredfordulós”) generáció

A korai 80-as évek és 2000 között születtek. A gyermekvállalási idő kitolódása miatt inkább a „baby boom”, ill. a korai X generáció gyermekei. Az internet mindennapivá válását még egész fiatalon tapasztalták meg, aktív használói a különböző internetes szociális hálózatoknak és alkalmazásoknak. Sok feszültséget

okoz, hogy látszólag „nem akarnak a saját lábukra állni”, azaz elköltözni, családot alapítani, elköteleződni olyan szinten, ahogyan a korábbi generációk ezt elvárják. Sok fiatal felnőtt lakik a szüleivel. Jellemző, hogy nem akarnak beleállni abba a taposómalomba, amit a normál munkahelyek elvárnak, de még nagyon kevés a konstruktív alternatíva. Azonnali visszajelzést és eredményeket várnak el, nem jellemző a hosszú távú gondolkodás.

Z generáció

Róluk még keveset tudunk, mivel általában a 2000 után születetteket sorolják ide. Lényeges, hogy amíg az X és Y generációk hozzászóltak a digitalizációhoz, a Z generáció már az internetkorba született, és jellemzően hamarabb tanulták meg magabiztosan kezelni a mobiltelefont és egyéb kutyüket, mint ahogyan megtanultak írni-olvasni.

Bokor generációk

Gyurka bácsi meghatározásai nagyjából 30 éves korszakok szerint különítik el a generációkat, eszerint 1910-1940 között született az 1. generáció, 1940-1970 között a második, 1970-2000 között a harmadik, 2000 után a negyedik.

Az első és második generáció között a kapcsolatot elsősorban a paradox módon éppen „genetikai”-nak hívott mester-tanítvány, ill. közösségvezető - közösségi tag kapcsolat alkotta, valódi családi átadás kevésbé jellemző. Az első és második generációkban jellemző volt még a nem Bokor-tag barátok közösségbe hívása.

Ezzel szemben a harmadik generációhoz tartozók - kevés kivételtől eltekintve - alapvetően két úton kerültek közösségbe: vagy vérségi úton (a szülők is Bokor-tagok voltak) vagy párkapcsolat útján. Sok nehézség következik ebből.

Szubszjektívitás

A családi kapcsolat nagyon szubszjektívvá teszi az elődök életművének értékelését. Ha elég közelről nézzük, a legszebb arcon is vannak bőrhibák; egy-egy egyéni gyengeség, a családban kialakuló hiányok, esetleges sérülések miatt az utódok könnyen az igazságosnál is jóval kritikusabbak lehetnek. Egyáltalán nem természetes, hogy „leszármazási alapon” továbbadható a Bokorhoz tartozás. Ha ez mégis sikerül, inkább különleges eredménynek kellene tekinteni.

Létszámhatáron működés

A legtöbb harmadik generációs közösség gyerek- vagy ifjúsági csoportként indult, 8-12 fővel. Ehhez csatlakoztak később - jó esetben - a párok, így igen gyakori az, hogy 14-16 fős csoportként feszegetik az értelmes közösségi beszélgetés korlátait. Működő közösségek kettősztása nagyon nagy fájdalommal jár, ezért inkább marad a küszködés. Ez két súlyos következménnyel jár. Egyrészt nehezíti az igazán bensőséges és tartalmas közösségi élmény kialakulását, hiszen nagyon korlátos az egy főre jutó idő egy találkozón, így veszély az, hogy a hozzászólások felületesebbek maradnak, annak ellenére,

hogy ennyi emberből majdnem mindig akad hiányzó. Másrészt pedig lehetetlené teszi az új behálózni kívánt barátok működő közösségbe hívását, és így a Bokor alig terjeszkedik kifelé. Kézenfekvő - Gyurka bácsis - megoldása lenne ez utóbbinak, hogy a barátokhoz vágyó indítson új csoportot, de ez a gyakorlatban nemigen valósul meg. Vagy azért, mert már amúgy is vezet közösséget és nem tudja elkötelezni magát új csoport vezetésére, vagy azért, mert az 1-2 emberrel való barátkozást nem tartjuk közösségi találkozásnak.

Közösséget keresők

Sokan vannak olyanok, akik szüleiken keresztül kapcsolatban állnak a Bokorral, de gyerekként nem hívták őket csoportba (vagy az hamar felbomlott), és felnőve sem találtak közösségre, annak ellenére, hogy ezt nagyon szerették volna. Részükről tehát nemhogy a szülői örökség és értékek megtagadásáról nincs szó, hanem épp ellenkezőleg, szeretnék átélni szüleik közösségélményét - de nincs rá módjuk.

A harmadik generációsok közül, ha valaki nem gyerek-közösségben vagy közösségbe járókkal szoros kapcsolatban nőtt fel, leginkább csak párkapcsolat útján kerülhet csoportba. Nagyon megalázó és visszás ez a helyzet, és óriási veszteség a Bokornak. Mert ha a fiatal kívülről talál párt magának, majdhogynem kizárt, hogy később együtt közösséget találjanak, és hamarosan az igény is elhal. Sürgősen kezdeni kellene valamit a közösséget keresők megtartásával, ám nincsenek könnyű megoldások. A jelenlegi közösségvezetők tovább nem terhelhetők, és egész más kihívás táborot szervezni néhány bokros gyerekeknek, mint 3-5 - egymásnak idegen - fiatal felnőttet összebarátkoztatni. Nagyon hiányzik ehhez a feladathoz az a 35-45 év közötti korosztály, akiknek már nem kötik le minden energiájukat a kisgyerekeik (vagy a munkájuk!), de kellően tapasztaltak ahhoz, hogy 20-30 évesek számára közösségvezetők legyenek.

Azok, akiknek a közösségigényük mellett viszonylag szoros Bokron belüli baráti kapcsolataik voltak, jellemzően úgy hidalták át ezt a problémát, hogy közösségvezető nélkül önszerveződtek. Jó néhány ilyen közösség alakult az elmúlt években.

A 3. nemzedék értékei

A hagyományos Bokor-eszményeket (adás, szolgálat, szelídség, valamint a kisközösségi forma) a 3. generáció megörökölte, nem utasította el, de nem is gondolta újra. Az adás és a szolgálat a közösségek életében jelen van, de inkább akciószerűen kerülnek csak előtérbe. Az aktív keresőkből álló közösségeknél általában létezik közösségi kassza, amellyel leggyakrabban egy-egy konkrét ügyet támogatnak meg, és csak nagyon ritkán áramoltatják a Bokor szervezetein keresztül. Az adás mértékét és kedvezményezettjeit - a Bokor többi részéhez hasonlóan - itt sem lehet felmérni, ebben mindenki szemérmes, úgy látszik.

A fizikai erőszak, ill. erőszakmentesség kérdése csak a legritkább esetben jelenik meg a közösségi tagok életében, és a sorkatonaság sem kényszeríti ki elvi választ, emiatt erről általában nem esik szó. Annál nagyobb a jelentősége a nem-fizikai erőszakmentességnek, amelyek elsősorban kommunikációs, gyermeknevelési és pszichológiai témák formájában kerülnek elő.

Az értékekkel kapcsolatban jellemző az a hozzáállás, hogy igyekezni kell mindenkinek minden értékét elfogadni. Ez azzal is jár, hogy a saját értékeinket nem tartjuk abszolútnak, és elfogadjuk, hogy nincsenek egyértelmű célok és általánosan igaz válaszok, mert a részletekben nem értünk egyet. Érdemes ezt összevetni a korábbi nemzedékek „küldetésünk van: megvalósítjuk Isten Országát a Földön!” hozzáállásával.

Vallásosság

A 3. generáció tagjai nagyon különböző módon vallásosak. Vannak, akik számára a Katolikus Egyházhoz tartozás alapvető fontosságú, és vannak olyanok is, akik kifejezetten elutasítják ezt. Esetenként egy közösségen belül is előfordulnak ilyen különbségek.

Hasonló módon különbözik az egyes emberek Istenbe vetett hite vagy Istenre hivatkozása.

A Bokor nagy gondolkodói sok hagyományos keresztény alapvetést kérdőjeleztek meg: a páli megváltást, a dogmákat, a csodákat, misztikus szertartásokat, a kéri imák hatását vagy akár a feltámadást. Ennek (is) köszönhetően meglehetősen kevés a közösségi transzcendens élmény, és a közösségi ima - ahol van - sok közösségben inkább a gondolatok kifejtésére való.

Ezzel szemben több olyan 3. generációs közösség van, akik elutasítják a vallásos értékek fenti megkérdőjelezését vagy relativizálását, azonban ők rohamosan távolodnak el a Bokortól, vagy egyenesen meg is tagadják azt.

Azt gondolom, hogy a „vallásosság, hit, ima, Isten” kérdéskör az egyik legveszélyesebben megosztó jellegű téma a Bokorban, mert ezekben nem vagyunk rugalmasak. De a tiszta beszéd és a tiszta gondolatok hiánya a lassú erodálódáshoz vezet.

Családi értékek

A stabil párkapcsolat (házasság) érték, a gyerek érték; ezeket a harmadik generációból sem kérdőjelezi meg senki. Ez a közösségi találkozási témájából is kikövetkeztethető.

Ezzel szemben a házasság előtti önmegtartóztatás, ill. a nagycsaládeszmény kérdése körül teljes a csend, de érzésre a 3. generáció tagjai liberálisabbak e tekintetben, mint az előzőek voltak. Ez összefügghet a vallásosság csökkenésével is.

Azoknál a közösségeknél, ahol ez az életkor alapján aktuális, hangsúlyosan jelen van a gyerekek összebarátkoztatásának igénye, hogy ők is közösségben - és lehetőleg a Bokorban - nőjenek fel. E mögött az igény mögött elsősorban szülői érzések húzódnak meg (azaz a szülők ezt gondolják legjobbnak a gyerekek számára),

nem a világ vagy a Bokor mozgalom iránt érzett felelősség.

Miről szólnak a közösségek?

Erről sincsenek pontos adatok, mert sajnos a közösségek témáival kapcsolatos Bokor felmérés a 3. generációban (is) szinte teljesen választalan maradt.

Személyes benyomások alapján leginkább ezek a témák uralják a közösségi találkozókat:

- pszichológia, önismeret, kommunikáció, gyermeknevelés
- moralitás, evangélium
- konkrét programok tervezése
- „Kivel mi van?“, avagy nózitörlés

Nem klasszikus közösségi formák

Valószínűleg nem csak a 3. generációra jellemző, hogy részt vesznek egy csomó olyan másokkal végzett tevékenységben, amelyek nem kisközösségek, de mégis embereket hoznak össze, és rendszeres találkozási alkalmakat jelentenek. Bármi lehet ilyen: kórus, karitás, beszélgető kör, filmklub, focicsapat, kosár, zenekar, hit-tancsoport, stb. Azt gondolom, hogy ezeket a programokat az eddigieknél sokkal jobban meg kellene becsülni, mert ezeken keresztül tudunk talán legjobban hatni a világra, mivel a kisközösségek zártak.

Nem Bokor-specifikum

Elmúltak már azok az idők, amikor a Bokor kvázi-egyedül volt keresztény kisközösségi mozgalom. A kisközösségi forma mára bevett dolognak számít sokfelé, a katolikus egyházon belül is. Annak idején a Bokor valószínűleg megelőzte a korát, de mára a kor utolért bennünket. Ami nem baj, sőt, eredmény!

Írásbeliség

A harmadik generációnak gyakorlatilag nincsen Bokor-irodalma, alig születnek írások. Miért nem? Túl sok a demotiváló tényező.

A hetvenes-nyolcvanas években a szamizdat-irodalom volt az egyetlen, ahol bizonyos információkhoz hozzá lehetett férni, így ennek nagyon komoly ismerettágitó szerepe volt. Ezzel szemben ma néhány kattintással a korábbiaknál jóval több és pontosabb vagy korszerűbb információ szerezhető be. Nagyon kevés az a téma, ahol a szellemi kincseink - meglehetősen nagy koncentrációt és energiát igénylő - leírása elegendően nagy hozzáadott értéket jelent ahhoz, hogy érdemesnek tartunk belevágni.

„Mindent megírtak már... most hordjunk a tengerbe vizet?” - a 3. nemzedék kiskanállal kapta gyerekkorától kezdve a Bokor tartalmakat, emiatt ezeket újból megfogalmazni és kifejteni egyáltalán nem tűnik fontos feladatnak, különös tekintettel arra, hogy nincs kifelé történő evangelizáció, így az újrafogalmazásra sincs igény.

„A szív bőségéből szól a száj” - de sincsenek olyan világmegváltó gondolatok, amelyeket rögzítésre érdemesnek tartunk. Pedig a közösségi találkozókra igenis

sokat tanulunk egymástól, új szempontok és összefüggések tárulnak fel, de ezeknek a gondolatoknak az írásbeli megosztása elmarad, mert sajnáljuk rá az energiát. Pontosabban nem akarjuk ezt az energiát elvenni másától: a tanulástól, a gyerekektől, az egyéb feladatoktól. Zárzó helyett ide kívánczok egy személyes jellegű meglátás: nagyon sok munka volt ebben az írásban, és ha beváltja a reményeket, akkor a következő hetekben-hónapokban sok fejtörést vagy beszélgetést fog nektek okozni. De realisan látva, ennek a szövegnek tíz év múlva már nem lesz semmi relevanciája, legfeljebb kortörténeti dokumentumként lehet majd olvasni. Ahhoz, hogy a 3. nemzedék nyomot hagyjon a világban, szükség volna új, eredeti gondolatokra, amelyeket le is írunk, és amelyek általánosabbak, időt állóbbak és nem saját magunkkal foglalkoznak.

Kérdések

Minden igyekezet ellenére a fenti helyzetértékelés biztosan nem teljes körű, és az is lehet, hogy a tapasztalataiddal nem vág egybe. Mivel tudnád kiegészíteni vagy pontosítani?

- Akarunk-e időt és energiát szánni a közösségek pontos felmérésére?
- életkor
- a közösség Bokorhoz tartozásának „erőssége” (önbevallás)
- közösség fókusza, témák, tananyagok
- közösséget vezető, ill. közösséget nem vezető csoporttagok aránya
- stb.

Honnan gyűjtünk tanítványokat, mire szeretnénk koncentrálni a következő 10 évben? A gyerekeink Bokor közösségbe hozására, ill. megtartására, vagy külsősök bevonására? Kik lennének alkalmasak fiatal felnőttekből közösséget gyűjteni?

Megerősítené-e az Istenhez igazodásunkat, ha többet beszélünk a vallásosságunkról, vagy épp ellenkezőleg szétszakítana bennünket? Vagy épp ellenkezőleg: szétszakítana bennünket és testvéreket veszítenénk?

KIRÁLY IGNÁCZ

KELLETEK NEKEM... ÉN IS KELLEK?

GONDOLATOK A KÖZÖSSÉGI LELKIVEZETÉSRŐL

Jónak kell lenni. Illenék. Erre törekedni mindennapi feladat. Ez is lehet „mindennapi kenyér”, hiszen emberi minőségem meghatározza minden kapcsolatomat. A kapcsolatok pedig éltető erőteret, „kenyeret” jelentenek. Számomra és mindannyiunk számára. Így jutok el az alapkérdéshez: milyen eszköztár áll rendelkezésemre a jobbá levésben való fejlődéshez? Ezt tárgyalják számtalan lelkesítő könyvben. A Bokor lelkesítő címűben is,